

NECESITATEA DIVERSIFICĂRII STRUCTURII ȘI MODULUI DE ACȚIUNE AL GRUPURILOR DE LUPTĂ DIN FORȚELE TERESTRE

THE NECESSITY FOR LAND FORCES BATTLEGROUPS TO DIVERSIFY THEIR STRUCTURE AND ACTION

Locotenent colonel Ilie MELINTE*

Rezumat: Având în vedere tendințele conflictelor militare din proximitatea țării noastre, pe de o parte și pe cealaltă parte caracteristicile modului de operare al brigăzilor din forțele terestre cu gradul cel mai ridicat de operaționalizare, considerăm necesară dezvoltarea concepției care vizează folosirea în luptă a acestor mari unități.

La nivelul brigăzilor din forțele terestre s-au acumulat cunoștințe și experiență privind desfășurarea operațiilor prin participările succesive la misiunile internaționale din teatrele de operații Kosovo, Afganistan și Irak, prin aprofundarea doctrinelor aliante și ale armatelor reprezentative NATO, prin actualizarea bazei documentare proprii și nu în ultimul rând prin intensificarea instruirii interarme și întrunite atât pe plan național cât și în cadrul multinațional.

Privind utilizarea în luptă a unităților și marilor unități operaționalizate, sub aspectul organizării pentru misiune, considerăm că acestea sunt în măsură să acționeze atât în formatul clasic bazat pe statele de organizare actuale cât și în formatul grupuri de luptă special constituite pe misiuni.

Cuvinte-cheie: forță, organizare, grupuri de luptă, acțiune, misiune.

Abstract: Given the trends of military conflicts in the proximity of our country, on the one hand, and the features of the land forces brigades' operating mode with the highest operational level, on the other hand, we consider it necessary to develop the concept which covers the use of these large units in combat.

The land forces brigades have accumulated knowledge and experience in operations as to deploying operations by successive participations in international missions in theaters such as Kosovo, Afghanistan and Iraq, by deepening the allied doctrines of the NATO representative armed forces, by updating their documentation and, last but not least, by intensifying the training of joint and combined armed forces both at the national and multinational level.

---

* PhD candidate, „Carol I” National Defence University of Bucharest, imelinte@hotmail.com, (U.M.01270 Focșani, Telefon serviciu-4342108, Mobil – 0743.113040, Doctorand anul 3, științe militare, Îndrumător: dl. General de brigadă (r) Viorel Buța).

Regarding the combat involvement of the operationalized units and large units in terms of mission organization, we believe that they are able to act both in the known format based on the current organizational organigrams and in the format of mission-oriented battlegroups.

Keywords: power, organization, battlegroups- BGs, action, mission.

Introducere

In continuarea demersului nostru științific privind utilizarea în luptă a brigăzii mecanizate dorim să evidențiem necesitatea dezvoltării continue a principiilor doctrinare privind folosirea în operații a unităților din forțelor terestre. O scurtă analiză a conflictelor în desfășurare atât din proximitatea României cât și din alte zone poate releva nemijlocit dinamica dezvoltării tehnologiilor, a mediului de securitate și implicit a acțiunilor militare și câmpului de luptă.

Suntem în primul rând martorii conflictului din Ucraina, conflict a cărui intensitate am simțit-o majoritatea dintre noi, cel puțin atât cât s-a putut surprinde de către observatorii și reprezentanții mass-media trimiși în zonă și a cărui soluționare nu poate fi ușor prezisă. Cert despre această mișcare militară a Rusiei este faptul că a dovedit din nou că maniera de abordare și de desfășurare a conflictelor militare este în permanentă schimbare. Chiar dacă principiile universale privind obținerea succesului cum ar fi: realizarea surprinderii, mascarea acțiunilor, inducerea în eroare a adversarului etc. rămân încă neschimbate, nu același lucru se întâmplă și cu mijloacele sau metodele de realizare sau de punere în practică a acestora.

În centrul atenției noastre se află statutul actual al României bazat pe calitatea de membru al celor două organizații internaționale de referință în Europa, Organizația Tratatului Atlanticului de Nord/NATO și Uniunea Europeană/UE, fapt care ne poate obliga oricând să ne asumăm ferm angajamente de participare în operații sub egida acestora.

Din perspectiva probabilității privind implicarea forțelor armate române la viitoare acțiuni militare, din care este recunoscut covârșitorul aport al forțelor terestre, considerăm că sunt foarte importante eforturile susținute pe toate planurile pentru actualizarea în esență a principiilor care stau la baza acțiunilor militare, a organizării pentru luptă și a procesului de instruire ca factori decisivi în atingerea unei capacități de luptă ridicate.

În perioada în care ne aflăm, se evidențiază importanța acestui proces pentru Armata României care acompaniază atât eforturile privind reorganizarea structurală generală cât și cele privind realizarea și menținerea la un nivel ridicat a capacității de răspuns.

Indiscutabil este și faptul că transformările și reformele sistemului militar românesc se desfășoară în același timp cu acțiunile corespondente din cadrul UE și în mod special NATO, unde statele membre si-au reafirmat hotărârea „să reformeze Alianța pentru a îmbunătăți răspunsul acesteia la actualele amenințări și capacitatea sa de a anticipa viitoare riscuri.”¹ Aceasta este o premisă care întărește obligativitatea luării în considerare a opțiunilor și proiectelor dezvoltate de către aceste structuri în elaborarea deciziilor viitoare de la nivelul Armatei României.

Complexitatea actuală a mediului de securitate întărește mai mult decât oricând afirmația potrivit căreia „la amenințările (comune) la adresa securității lor, statele pot face față în sensul soluționării avantajoase a conflictelor în care sunt atrase, numai în condițiile înscrierii lor în acțiuni concertate (diplomactice, politice, economice și militare) a membrilor organizațiilor din care fac parte”² (UE și NATO în cazul României). Continuând astfel lecțiile istoriei, atât din urma marilor conflagrații cât și a conflictelor regionale de mai mică amploare, trebuie să înțelegem că securitatea statelor va putea fi realizată și asigurată pe viitor doar prin acțiuni comune.

Premisa centrală a demersului nostru este necesitatea permanentă ca structurile din forțele terestre române să fie în măsură să treacă la îndeplinirea misiunilor de luptă, îndeosebi în perimetrul granițelor țării, în vederea asigurării securității proprii dar și în afara României, ca parte a unor structuri interarme multinaționale pentru asigurarea îndeplinirii angajamentelor privind securitatea colectivă. Acest lucru, colaborat cu cele prezentate mai sus, reiterează importanța constituirii forțelor necesare cu o gamă cât mai diversă de capacități în domeniile conceptual și acțional, prin care să poată fi implicate atât în operații specifice luptei armate cât și în cele de stabilitate și sprijin.

Înțelegând această stare a lucrurilor și cunoscând care sunt structurile din forțele terestre cele mai predictibile a fi folosite în operațiile viitoare, susținem dezvoltarea analizei privind modul de folosire în luptă a structurilor de nivel brigadă mecanizată și a unităților din componerea acestora.

¹Buța, Viorel, *Evoluția conceptului strategic al NATO – continuitatea și flexibilitatea unei alianțe în mediul internațional de securitate*, Revista de Științe Militare, Editată de Secția de Științe Militare a Academiei Oamenilor de Știință din România, Nr. 1 (22), Anul XI, București, 2011, p. 49.

² Tomescu, Cătălin, T., Teză de doctorat: *Considerații privind instruirea Forțelor Terestre în contextul participării acestora la gestionarea conflictelor militare la nivel național și global*, Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, București, 2010, p.12.

Evoluția conceptului „grup de luptă”

Considerăm că trebuie mereu supus studiului dacă organizarea pentru luptă și modul de acțiune al forțelor noastre sunt încă viabile la o situație reală de conflict caracterizată în special de complexitate și asimetrie.

Prin însumarea cunoștințelor acumulate și a experienței dobândite în dinamica participării la misiunile internaționale și la exercițiile multinaționale se poate crea o bază de date solidă privind cercetarea și dezbaterile dezvoltării modului de acțiune și a principiilor privind organizarea pentru luptă a structurilor de bază din forțele terestre. Inițiativele similare din celelalte armate aliate constituie la rândul lor o sursă valoroasă în acest demers.

În cazul nostru, urmărim cum au evoluat structurile luptătoare din forțele terestre în ultima decadă atât sub aspect structural cât și acțional, cu scopul de a surprinde argumente și realități care să susțină pe viitor modelarea forțelor conform amenințărilor cu care urmează a se confrunta. Aici ne referim îndeosebi la grupurile de luptă (engl. *Battlegroups* - *BGs*), formații luptătoare constituite pe o anumită misiune.

Chiar dacă nu putem încă să propunem o transformare generală în câmpul doctrinei și al principiilor tactice, trebuie să accentuăm importanța cunoașterii și aprofundării problematicii de către comandanții și statele majore de la nivelul tactic. Alegerea modului de organizare și de acțiune trebuie să fie fundamentat pe o cât mai cuprinzătoare analiză a mediului de confruntare și să asigure astfel îndeplinirea sarcinilor în condiții cât mai pozitive (în timpul ordonat, cu economie de forțe și mijloace, cu pierderi scăzute etc.)

Pentru exemplificarea și conturarea unor puncte de plecare în cercetarea acestui subiect, aducem în atenție modul de abordare a conceptului grupurilor de luptă în armata Marii Britanii și în cea a Statelor Unite ale Americii.

În rândul armatelor din Alianță, le considerăm reprezentative pe cele două menționate mai sus, în primul rând datorită nivelului lor de participare la gestionarea conflictelor militare actuale, și în al doilea rând datorită permanentei preocupări a structurilor dedicate din cadrul lor privind actualizarea și dezvoltarea doctrinei și artei militare în special.

Negreșit, o mare parte din elementele dezvoltate în teoria și practicile armatelor menționate sunt de referință în continuarea studiului nostru privind organizarea și acțiunea unităților tactice din forțele terestre în conflictele militare viitoare.

O primă definiție din doctrina britanică descrie un battlegroup (BG) ca „un grup interarme format în jurul comandamentului unei unități de luptă, a cărui organizare rezultă din cerințele îndeplinirii misiunii pentru care va fi destinat”³.

La nivelul brigăzilor s-a conturat o gamă largă de posibilități privind organizarea grupurilor de luptă, aspect aprofundat în perioada de după cel de-al doilea război mondial și care a obligat evoluția și detalierea tacticilor, tehnicilor și procedurilor specifice. Peste aceasta, s-a impus și stabilirea doctrinei și principiilor tactice necesare comandanților și comandamentelor acestor structuri.

Principiul privind utilizarea interarme și întrunită a forțelor la dispoziție se află la baza doctrinei armatei britanice, ca și la celelalte armate aliate, majoritatea fiind de acord că eficiența este sporită când se acționează în „concert” în comparație cu situația acțiunilor separate specifice.

Găsim astfel la britanici o a doua definiție a grupului de luptă/BG: unitatea de manevră constituită prin regruparea subunităților luptătoare, de sprijin al luptei și de servicii. Poate că în fond aceste structuri tactice pot fi considerate identice celor cunoscute, respectiv batalioanele dar să nu oitem aspectul care face diferențierea și anume regruparea aplicată a grupurilor de luptă pe misiunea ce urmează a fi alocată în imediata perioadă de timp realizării capacității operaționale.

În cazul batalioanelor, așa cum le știm până acum, activitatea principală a acestora este menținerea permanentă a unui nivel de pregătire suficient pentru a putea fi angajate în gama de misiuni prevăzute în lista cu cerințele esențiale, iar pentru sporirea capacităților de angajare în acțiuni militare specifice eforturile comandanților și ale statelor majore este de a se antrena susținut în dezvoltarea deprinderilor privind integrarea armelor primite în sprijin sub diferite grade de subordonare.⁴

În cazul grupurilor de luptă situația se dovedește a fi deosebită din acest punct de vedere, poate în principal datorită faptului că armele și specialitățile, fie luptătoare, de sprijin de luptă sau de servicii sunt aduse sub aceeași comandă de la începutul regrupării pentru misiune, accelerându-se astfel concentrarea eforturilor de pregătire și de implicare în atingerea scopurilor pentru care au fost dedicate.

Trebuie să menționăm că în ambele variante de organizare pentru luptă, atribuțiile și funcțiile armelor rămân neschimbate (ex. blindatele și infanteria pentru executarea manevrelor, sprijinul artileriei și al aviației pentru întărirea și

³ *Battlegroup Tactics Manual, extract from AFM Vol. 1 Combined Arms Operations, part 2, Army Brigade Course, Departamentul Regional de Management al Crizelor și Operații Multinaționale (D.R.M.C.O.M.), Universitatea Națională de Apărare „Carol I” București, 2007, p. 3.*

⁴ Mitulețu, Ion, *Brigada mecanizată (infanterie, vânători de munte). Principii generale, organizare, loc, rol, destinație, principii de întrebuințare în luptă, generalități privind operațiile* – Curs universitar Artă Militară Forțe Terestre, Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, 2012, p.12.

eficientizarea manevrei, sprijinul de geniu pentru mobilitate și contramobilitate, apărarea antiaeriană pentru protecție etc.).

Același lucru se respectă și în construirea concepției operației, atât comandantul de BG cât și cel de batalion urmărind asiduu să sincronizeze puterea de luptă a structurii pe care o comandă. Situația în cazul BG fiind poate ceva mai complexă datorită prezenței unui număr de subunități variabil din arme/specialități diferite (infanterie, tancuri, vânători de munte), unele provenind din alte unități „mamă”, prin comparație cu un batalion organic în care mult mai ușor se realizează sincronizarea a trei sau patru subunități de același tip de armă.

Chiar dacă fiecare element component din BG are un scop primar diferit, în intenția fiecărui comandant se află mereu realizarea sinergiei capabilităților câștigate în urma regrupării și a mijloacelor sau metodelor complementare în scopul clar de a înfrânge inamicul.

Apreciem experiența forțelor terestre britanice în domeniul folosirii BG din cel puțin două perspective: prima este demonstrată de eficiența asigurării prezenței militare britanice în perioada de după cel de-al doilea război mondial și până în prezent și a doua este oglindită sugestiv în bibliografia militară care se află la baza procesului de formare și dezvoltare a ofițerilor comandanți și de stat major.⁵

În prima perspectivă am luat în considerare organizarea pentru luptă și instrucția desfășurată cu un caracter modular în forțele terestre britanice, respectiv cu soluția organizării BGs ca grupuri de manevră compuse din subunități de diferite arme, regrupate în jurul comandamentelor unităților luptătoare⁶. Opinăm că sunt îndeplinite din start condițiile necesare pentru ca BGs să poată trece la îndeplinirea misiunilor în timpul cel mai scurt: operativitate, interoperabilitate, coerență, capacitate de adaptare, supraviețuire și independență etc.

Privind realizarea comenzii și controlului, de regulă, BGs se află sub comanda unei brigăzi, doar în situații particulare, acestea pot trece sub comanda unui eșalon superior (divizie sau grupare de forțe) pentru executarea unei misiuni specifice.

Pornind de la nivelurile de subordonare cunoscute și care sunt prevăzute în ordinele privind regruparea structurilor în cadrul BG, pentru clarificarea statutului forțelor primite în subordine, răspunsurile la întrebările următoare pot veni în ajutorul oricărui comandant de BG:

---

⁵ *Military Doctrine Precipis*, Regional Training Centre Romania-United Kingdom, Army Brigade Course, Departamentul Regional de Management al Crizelor și Operații Multinaționale (D.R.M.C.O.M.), Universitatea Națională de Apărare „Carol I” București, p.7.

⁶ *Battlegroup Tactics Manual, extract from AFM Vol. 1 Combined Arms Operations, part 2*, Army Brigade Course, Departamentul Regional de Management al Crizelor și Operații Multinaționale (D.R.M.C.O.M.), Universitatea Națională de Apărare „Carol I” București, 2007, p. 3-1.

- poate folosi aceste forțe în orice operație, le stabilește misiunile?
- are competența să le dea sarcini în cadrul misiunii BG?
- are dreptul să efectueze fracționări sau resubordonări în rândul structurilor primite?
  - dacă există și care sunt excepțiile sau limitările (*caveats*) privind folosirea structurilor subordonate?

O abordare a organizării pentru luptă a BG susținută în literatura britanică și care o găsim enunțată și în cea românească este conturată pe „principiul celor 4”⁷ și se bazează pe afirmația potrivit căreia rolul fundamental în realizarea capabilității BG nu este cel al comenzii sau al echipamentului, ci cel al formării BG prin regrupare și organizare pentru misiune. Astfel, în baza estimărilor și a planurilor preliminare, comandantul brigăzii (sau al eșalonului în cauză) va adopta gruparea pe BGs funcție de misiuni/sarcini, prin atașarea subunităților (companii, plutoane) din cadrul mării unități și alocarea judicioasă a celor primite din afara acesteia.

Un BG organizat pentru o misiune specifică, fundamental, va nominaliza elementele responsabile pentru realizarea efectelor principale astfel:⁸

1. Forța de acoperire – Descoperire/Fixare;
2. Forța de manevră – Lovire;
3. Forța din eșalonul doi – Dezvoltare;
4. Rezerva – Rezervă pentru situații neprevăzute.

Aplicând cunoștințele din doctrina britanică și cele dobândite prin participarea structurilor române, atât la inițiativele regionale NATO și UE cât și la exercițiile multinaționale de amploare, avem conturat ce va include, de regulă, un BG din forțele terestre:⁹

- puncte de comandă – de bază, de rezervă și înaintat;
- 3 - 5 subunități de manevră (de infanterie – cu specialitățile mecanizată, vânători de munte, parașutiști și de tancuri);
- pluton de cercetare, întărit corespunzător cu mijloace blindate specifice, de geniu sau aeriene;
- grupul de sprijin prin foc format din celula de sprijin prin foc, comandantul de baterie și observatorii înaintați;

⁷ *Battlegroup Tactics Manual, extract from AFM Vol. 1 Combined Arms Operations, part 2, Army Brigade Course, Departamentul Regional de Management al Crizelor și Operații Multinaționale (D.R.M.C.O.M.), Universitatea Națională de Apărare „Carol I” București, 2007, p. 3-3.*

⁸ *F.T. – 3, Manualul de tactică generală a Forțelor Terestre, București, 2013, p. 23.*

⁹ *Battlegroup Tactics Manual, extract from AFM Vol. 1 Combined Arms Operations, part 2, Army Brigade Course, Departamentul Regional de Management al Crizelor și Operații Multinaționale (D.R.M.C.O.M.), Universitatea Națională de Apărare „Carol I” București, 2007, p. 3-5.*

- subunitate de sprijin luptă care include aruncătoare, rachete antitanc, mitraliere și pionieri de asalt;
- subunitate de apărare antiaeriană;
- echipă de control aerian tactic;
- grupă/pluton de apărare chimică, biologică, radiologică și nucleară/CBRN;
- pluton/companie (-) de geniu;
- subunitate logistică (medical, transport, aprovizionare, mentenanță).

Pentru obținerea succesului prin punerea în aplicare a concepției operației, atât comandantul BG cât și statul major al acestuia sunt obligați să cunoască foarte bine caracteristicile și capacitățile subunităților din organizarea pentru luptă. Aici adăugăm faptul că statul major al BG va integra obligatoriu în cadrul modulelor specialiști în utilizarea forțelor din componerea BG.

Astfel, dacă la nivelul comandamentului unității pe baza căruia se realizează organizarea pe misiune nu sunt specialiști care să posedă cunoștințele necesare exploatării eficiente a capacităților structurilor luptătoare sau de sprijin din componerea BG, atunci obligatoriu se trece la augmentarea acestuia. Pentru aceasta se va apela, de regulă, la unitatea „mamă” a subunităților regrupate sau, după caz, la structuri similare.

Un alt aspect demn de a fi evidențiat este instruirea comună, premisă a atingerii pe deplin a potențialului BG în urma grupării. Avem în vedere importanța antrenamentului colectiv pentru ridicarea comenzii unității la nivelul cel mai ridicat și pentru atingerea nivelului de reacție cerut de întreaga structură.¹⁰ Este vorba despre antrenamentele planificate imediat după organizarea BG, cu toate componentele, cu scopul de a crea sinergia și de a atinge standardele specificate în adoptarea tacticilor și tehnicilor necesare îndeplinirii misiunii.

În același timp, armata SUA a dezvoltat o nouă abordare despre „*design-ul organizațional*”¹¹ în ceea ce privește „brigada” ca mare unitate de referință în implicarea cu forțe în cadrul tuturor tipurilor de operații. Referințele din bibliografia americană indică introducerea noilor tipuri de brigăzi (*brigade combat teams – BCTs*) care, deși sunt mai mici, s-au dovedit deja mai eficiente în lupta armată și în operațiile de stabilitate.

---

¹⁰ *Battlegroup Tactics Manual, extract from AFM Vol. 1 Combined Arms Operations, part 2, Army Brigade Course, Departamentul Regional de Management al Crizelor și Operații Multinaționale (D.R.M.C.O.M.), Universitatea Națională de Apărare „Carol I” București, 2007, p. 3-2.*

¹¹ *FM 3-90.6, The Brigade Combat Team, Headquarters Department of the Army, Washington, DC, 4 August 2006, p. 16.*

Noile brigăzi asigură o interoperabilitate sporită și cu celelalte elemente tactice din sistemul întrunit și JOINT în care sunt executate majoritatea operațiilor de ampoare la care armata americană participă cu forțe.

Aspectul matematic al acestei restructurări este oglindit în sporirea ariei geografice de acoperire conform intereselor afirmate și în asigurarea unui tempo ridicat în implicarea efectivă în soluționarea conflictelor pe cale militară. Acest lucru este posibil deoarece noile BCTs sunt mai mici ca dimensiune dar mai numeroase. Un alt aspect al organizării BCTs a vizat sporirea capacităților acestora în angajarea terestră apropiată.

Cele trei tipuri de brigăzi armata SUA sunt: Brigada Mecanizată (*Heavy Brigade Combat Team - HBCT*), Brigada de Infanterie (*Infantry Brigade Combat Team- IBCT*) și Brigada Stryker (*Stryker Brigade Combat Team - SBCT*).

Dorim să evidențiem prima dintre ele, Brigada Mecanizată (*Heavy Brigade Combat Team - HBCT*), care poate contribui la argumentarea soluției privind organizarea și folosirea BG în forțele terestre române.

Brigăzile Mecanizate au în structură batalioane de manevră de arme întrunite care cuprind fiecare subunități de tancuri și de infanterie mecanizată, ajung la aproape 4.000 de militari și pot acționa în sistem interarme de la nivel echipă.

Acest tip de brigadă are în organică unități tip BG, denumite batalioane de arme întrunite (*combined arms battalions - CABs*) care reprezintă și forța de manevră. *CABs* sunt organizate într-o formulă 2-2 fiecare, respectiv din două companii tancuri și două companii de infanterie. Alt aspect esențial, la fiecare CAB, este includerea unei companii de geniu cu câte trei plutoane de geniu luptă și un pluton de sprijin.

Este evident că această organizare pentru luptă susține misiunea declarată a CABs de căutare a contactului și de distrugere/învingere a inamicului în întregul spectru de operații actual.

O altă specificitate a HBCT este organizarea inovatoare a batalionului de sprijin logistic, tot după tiparul modularității și care completează în bună măsură efortul nostru de a argumenta modul de asigurare a sprijinului logistic în cazul organizării de BG în forțele terestre române. Această unitate de sprijin logistic cuprinde patru companii de sprijin logistic desemnate fiecare pentru susținerea unui batalion (două pentru CABs, una pentru batalionul de artilerie și una pentru batalionul de cercetare). În organica acestui batalion logistic mai sunt și subunitățile de mentenanță, transport/aprovizionare, medical și de sprijin, elemente care dau consistență capacității brigăzilor de a desfășura acțiuni neîntrerupt până la 72 de ore.

Având în față determinările și tendințele specifice celor două armate aliate, dorim să identificăm soluții privind abordările similare din forțele terestre române.

Cu atenția cuvenită și la accelerarea reformelor și transformările de esență determinate de schimbările majore din mediul de securitate de la granițele Alianței putem deduce necesitatea ca structurile tactice viitoare să fie capabile să identifice și să nimicească forțele convenționale și neconvenționale ale adversarului, prin maniera loviturilor concentrate și cu mare precizie.

Forțele constituite în perioada imediat următoare trebuie să poată produce pierderi mai mari inamicului cu resurse mai puține, având posibilități sporite de determinare și de influență asupra centrului de greutate al acestuia. Determinant este ca aceste structuri să aibă capacitățile necesare pentru urmărirea inamicului și interzicerea activităților de refacere a forțelor acestuia. Atât brigăzile cât și batalioanele sau BGs din structura lor trebuie să poată identifica oportunitățile de realizare a celor arătate.

Liderii militari adaptează permanent tacticile la caracteristicile fiecărui conflict: natura și valoarea adversarului, existența civililor pe câmpul de luptă, starea finală dorită și efectele realizate în cadrul JOINT și aliat. Modelul ultimului conflict militar din proximitatea țării noastre, cel din Ucraina, aduce cu sine noi perspective de abordare a securității statale și de alianță. O serie de tactici și proceduri bine cunoscute, dar parcă rămase doar pentru studiul din manuale, au fost repuse în practică, adevărat că în combinație cu o serie nouă special alcătuită pentru zona sau țara vizată.

Din analiza asupra organizării forțelor rebele din estul Ucrainei s-a evidențiat în primul rând aspectul „interarme”, realizarea design-ului acestora pre-planificat fiind posibilă, fără nici un dubiu, numai sub aportul experienței forțelor ruse. Am remarcat astfel grupări, aparent neomogene, dotate cu diferite categorii de armament și tehnică blindată și care, utilizând un ascendent bazat pe inițiativă, pe lovituri precise și pe un ritm susținut al luptei au reușit preluarea controlului asupra unor orașe și a unor întregi regiuni din teritoriul Ucrainei.

Succesul obținut de aceste grupări într-un timp foarte scurt ne poate sugera faptul că și la nivelul armatei din Est, aflată în spatele acestor realizări militare, sunt dezvoltate și stăpânite o serie de principii privind organizarea pentru luptă în acord cu misiunea preconizată. Mai mult, aceste principii sunt însoțite și de o gamă variată de tactici dezvoltate atât pe experiențele conflictelor din spațiul ex-sovietic cât și pe capacitățile informative și inovative necesare realizării a cel puțin două condiții necesare obținerii succesului: realizarea surprinderii și adaptarea planurilor la situația reală din zonele de operații.

În acest sens, am fost cu toții martori la descoperirea de „ascunzători sau chiar depozite de armament și muniții în care s-au regăsit sisteme antiaeriene portative, armament antitanc și mine în Slovyansk, Kramatorsk și alte locații. Mai

*mult, chiar elemente de muniții pentru lansatoare multiple de rachete Smerch au fost descoperite în zona Lysychansk*¹².

Totodată forțele ruse au fost acuzate de o campanie de destabilizare a zonelor controlate de guvernul ucrainean nu doar prin prepoziționarea unor depozite de armamente în puncte strategice ci și prin infiltrarea în aceleași puncte a agenților cu identitate falsă. Astfel „fața nevăzută sau neoficială a conflictului militar se resimte zilnic în Ucraina unde materialele, personalul și sprijinul din partea Rusiei continuă să fie deplasate în zonele de conflict, chiar în condițiile extinderii retragerii armamentului greu solicitate de al doilea acord de la Minsk. Atacurile de hărțuire asupra pozițiilor ucrainiene au continuat în perioada imediat următoare acordului cu un ritm de 30 pe zi.”¹³

Dezvoltarea sistemelor de comandă și control, a senzorilor specifici și preciziei armelor contribuie decisiv la sporirea eficienței noilor structuri luptătoare modulare. Privitor la mediul operațional contemporan, șeful statului major al componentei terestre din armata americană, generalul Schoomaker J. Peter afirma că „războiul este în aceeași măsură o realitate fizică ca și o stare a spiritului, acesta este nedrept, nesigur și ambiguu. În război sunt diferite atât modul de a gândi cât și modul de a acționa. Forțele proprii bine pregătite devin mai adaptabile, mai flexibile și trebuie să anticipeze lupta ca pe ultima verificare a realității. Aceste forțe trebuie să câștige deopotrivă războiul și pacea.”¹⁴

Concluzii

Putem vorbi de organizarea și folosirea în luptă a BGs la nivelul brigăzilor luptătoare din forțele terestre române, în contextul implicării acestora atât la misiuni de tip articol 5, cât și la misiuni de tip nonarticol 5, pe teritoriul național sau înafara acestuia.

O experiență privind participarea modulară a forțelor terestre române, pe diferite structuri, la misiunile precedente din teatrele de operații a urmat în mare măsură formula grupurilor de luptă, dar în acest caz s-a preferat folosirea termenului de *batalioane de manevră*.

Această manieră de utilizare în luptă a forțelor brigăzilor și a celor care vin în sprijinul acestora asigură „eficiența în îndeplinirea sarcinilor și misiunilor,

¹² Johnson, F. Reuben, *Kiev's forces ill set if Moscow's proxy army renews offensive*, IHS Jane's Defence Weekly, 25 martie 2015, p.4.

¹³ Idem.

¹⁴ FM 3-90.6, *The Brigade Combat Team*, Headquarters Department of the Army, Washington, DC, 4 August 2006, p. 18.

*respectiv rapiditate și precizie în manevră, economie de forțe și mijloace, diminuare a pierderilor*¹⁵ și chiar asumarea a mai multe atribuții/misiuni în luptă.

Putem considera acest deziderat încă în dezvoltare, progrese semnificative fiind făcute cu preponderență în domeniul practicii din cadrul exercițiilor tactice din ultimii ani și care potențează nemijlocit dezvoltarea prevederilor doctrinare, menționând însă că atingerea lui trebuie să fie considerată doar ca o temelie a cercetărilor viitoare. Facem referire la exercițiile multinaționale recente desfășurate atât în țară MĂLINA 14, DANUBE EXPRESS 14, WIND SPRING 15 și SARMIS 15, cât și pe teritoriul altor state aliante COMBINED RESOLVE 14, COMBINED RESOLVE 15 și SABER JUNCTION 15, la care unitățile române participante au acționat în mare măsură sub format BG interarme cu componență atât națională cât și multinațională.

Alt aspect de evidențiat este necesitatea dezvoltării permanente a capacităților BG interarme din forțele terestre de a acționa în operații de tip întrunit, împreună cu structuri din celelalte categorii de forțe (aeriane și navale) și de tip JOINT, în cooperare cu alte structuri cu roluri convergente îndeplinirii misiunilor (alte structuri cu atribuții în domeniul securității, organizații guvernamentale sau neguvernamentale).

Aici am luat în considerare și punctul de vedere potrivit căruia „făcând o analiza realistă, cu luarea în calcul a tuturor situațiilor și condițiilor în care s-ar putea duce războiul de apărare a țării, specialiștii noștri militari, apreciază că înfrângerea și izgonirea oricărui agresor se realizează preponderent prin acțiuni militare terestre, care pot fi precedate, se pot suprapune sau alătura simultan sau succesiv cu acțiuni ale aviației și apărării antiaeriene și după caz, ale marinei militare incorporate în operații aeroterestre și navale sau independente¹⁶.

Utilitatea însușirii principiilor privind organizarea și utilizarea grupurilor de luptă va fi negreșit probată prin participarea forțelor terestre române cu astfel de structuri sau cu părți componente în cadrul unor grupuri de luptă multinaționale, la crearea forței rapide de răspuns interimare, aprobată de miniștrii de externe ai țărilor membre NATO la întâlnirea de la Bruxelles din 2 decembrie 2014.

De menționat că Planul de pregătire pentru acțiune/ *Readiness Action Plan (RAP)* a fost anunțat la Summit-ul NATO din Țara Galilor din 4-5 septembrie 2014 și solicită crearea unei forțe de reacție foarte rapidă sau „vârf de lance” (*very-high-readiness joint task force* sau *spearhead*), formată din structuri de nivel batalion al

---

¹⁵ *F.T.A. – 1 - Manualul pentru luptă al brigăzii mecanizate*, București, 2004, p.31.

¹⁶ Mureșan, Mircea, Țenu, Costică, Stăncilă, Lucian, *Corelația artei militare cu fenomenul militar contemporan – Curs de artă militară*, Editura Universității Naționale de Apărare, București, 2005, p.180.

cărui număr este deja stabilit și care va fi gata de acțiune până la finele anului 2016.

Totodată s-a notificat decizia miniștrilor menționați de accelerare a calendarului de realizare a capacităților de reacție în condițiile creșterii în agresivitate a acțiunilor tactice aeriene, maritime și terestre ale Rusiei de-a lungul graniței NATO după Summit-ul din Țara Galilor. În acest sens, o primă măsură este cea întreprinsă în cadrul forței de răspuns a NATO (NRF) 2015, prin care cele trei țări participante la rotație, Germania, Olanda și Norvegia au fost de acord în a extrage elementele terestre de reacție rapidă din NRF pentru a forma o mică brigadă constând din 3000-4000 de militari. Această forță este deja organizată încă din primele luni ale acestui an și este în măsură să se disloce în câteva zile. Privind aceste eforturi, Secretarul General al NATO Jens Stoltenberg a declarat la întâlnirea de la Bruxelles din 2 decembrie 2014 că: „sunt foarte multe de făcut între acum și atunci. Nu avem totul pregătit, dar cel puțin ceea ce vom vedea în 2015 este forța stabilită ca stand de probă pentru un vârful de lance mai mare în 2016”.¹⁷

BIBLIOGRAFIE

- Battlegroup Tactics Manual, extract from AFM Vol. 1 Combined Arms Operations, part 2, Army Brigade Course, Departamentul Regional de Management al Crizelor și Operații Multinaționale (D.R.M.C.O.M.), Universitatea Națională de Apărare „Carol I” București, 2007.*
- Buța, Viorel, *Evoluția conceptului strategic al NATO – continuitatea și flexibilitatea unei alianțe în mediul internațional de securitate*, Revista de Științe Militare, Editată de Secția de Științe Militare a Academiei Oamenilor de Știință din România, Nr. 1 (22), Anul XI, București, 2011.
- F.T. – 3, Manualul de tactică generală a Forțelor Terestre*, București, 2013.
- F.T./I. – 1 - Manualul pentru luptă al brigăzii mecanizate*, București, 2004.
- FM 3-90.6, The Brigade Combat Team*, Headquarters Department of the Army, Washington, DC, 4 August 2006.

¹⁷ Tigner, Brooks, NATO&EU Affairs Correspondent, Bruxelles, „NATO approves 2015 interim response force”, IHS Jane’s Defence Weekly, 10 decembrie 2014, p.5.

- Johnson, F. Reuben, *Kiev's forces ill set if Moscow's proxy army renews offensive*, IHS Jane's Defence Weekly, 25 martie 2015.
- Military Doctrine Precis*, Regional Training Centre Romania-United Kingdom, Army Brigade Course, Departamentul Regional de Management al Crizelor și Operații Multinaționale (D.R.M.C.O.M.), Universitatea Națională de Apărare „Carol I” București, p.7.
- Mitulețu, Ion, *Brigada mecanizată (infanterie, vânători de munte). Principii generale, organizare, loc, rol, destinație, principii de întrebuințare în luptă, generalități privind operațiile* – Curs universitar Artă militară forțe terestre, Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, 2012.
- Mureșan, Mircea, Țenu, Costică, Stăncilă, Lucian, *Corelația artei militare cu fenomenul militar contemporan* – Curs de artă militară, Editura Universității Naționale de Apărare, București, 2005.
- Tigner, Brooks, NATO&EU Affairs Correspondent, Bruxelles, *“NATO approves 2015 interim response force”*, IHS Jane's Defence Weekly, 10 decembrie 2014.
- Tomescu, Cătălin, T., Teză de doctorat: *Considerații privind instruirea Forțelor Terestre în contextul participării acestora la gestionarea conflictelor militare la nivel național și global*, Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, București, 2010.
- <http://www.nato.int>
<http://www.polity.co.uk>
<http://www.unap.ro>
<http://www.infocercetare.ro>
<http://www.smartspodas.ro>

„Mulțumiri” POSDRU în cadrul proiectului ID 138822
SmartSPODAS

Această lucrare a fost posibilă prin sprijinul financiar oferit prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, cofinanțat prin Fondul Social European, în cadrul proiectului **POSDRU/159/1.5/S/138822**, cu titlul **„Rețea Transnațională de Management Integrat al Cercetării Doctorale și Postdoctorale Inteligente în Domeniile “Științe Militare”, “Securitate și Informații” și “Ordine Publică și Siguranță Națională” - Program de Formare Continuă a Cercetătorilor de Elită – “ SmartSPODAS”.**”

This work was possible with the financial support of the Sectorial Operational Programme for Human Resources Development 2007-2013, co-financed by the European Social Fund, under the project number

POSDRU/159/1.5/S/138822 with the title “Transnational network of integrated management of intelligent doctoral and postdoctoral research in the fields of Military Science, Security and Intelligence, Public order and National Security – Continuous formation programme for elite researchers - “SmartSPODAS”.”

